

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia .....*4 listopada*..... 2020 roku

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Lisia Kępa”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378) zarządza się, co następuje:

- § 1. Ustanawia się, na okres 2 lat, zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Lisia Kępa”, zwanego dalej „rezerwatem”.
- § 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określono w załączniku nr 1 do zarządzenia.
- § 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określono w załączniku nr 2 do zarządzenia.
- § 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.
- § 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku**

Radosław Iwiński
Radosław Iwiński

Załącznik nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne	
Zniekształcenie zbiorowisk leśnych obecnością gatunków niezgodnych siedliskowo – sosny i świerka	Usuwanie drzew iglastych i stopniowa przebudowa drzewostanu
Utrudnione odnawianie się buczyn wskutek zagłuszania roślinnością zielną i zgryzanie młodych drzewek przez zwierzęta	1) Pielęgnacja odnowień bukowych poprzez wykaszanie roślinności konkurencyjnej; 2) zabezpieczenie podrostu bukowego przed zgryzaniem;
Zaburzone stosunki wodne na torfowisku wskutek melioracji, prowadzące do przesuszenia siedliska i obumierania roślinności torfotwórczej	Wykonanie zastawek/przetamowania w wybranych miejscach w rezerwacie
Sukcesja łąk śródleśnych, zubożenie składu gatunkowego	Koszenie łąk
Zagrożenia istniejące zewnętrzne	
Obecność szkodliwych gatunków owadów powodujących ubytek i obumieranie drzew	Monitoring rozprzestrzeniania się gatunków owadów powodujących zagrożenie dla drzew
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne	
Wzrost zainteresowania turystów walorami przyrodniczymi rezerwatu i nieukierunkowana penetracja rezerwatu po utworzeniu tej formy ochrony	1) Wyznaczenie szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego; 2) oznakowanie szlaku pieszego farbą na drzewach; 3) utrzymanie szlaku poprzez usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu osób poruszających się wyznaczonym szlakiem; 4) oznakowanie farbą na drzewach granic rezerwatu zieloną opaską; 5) montaż tablic urzędowych informujących o formie ochrony;

Załącznik nr 2

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
1.	Usuwanie drzew iglastych i stopniowa przebudowa drzewostanu	1) Usuwanie drzew w całości poza okresem lęgowym ptaków tj. pomiędzy 15 sierpnia, a 15 marca; 2) podsadzenie gatunkami zgodnymi z siedliskiem (np. buk, dąb); 3) pielęgnacja podsadzeń (wykaszanie ręczne roślinności zielnej).	1) oddziały: 101 c, 101 d, 102 a, 107 b, 122 k, 125 c; 2) i 3) oddz. 101 c, 101 g.
2.	Wykaszanie roślinności zielnej w miejscach odnowień bukowych	Ręczne wykaszanie z usunięciem biomasy poza powierzchnie porośnięte młodym pokoleniem buka	oddz. 96 l, 106 b
3.	Zabezpieczenie podrostów bukowych przed zgryzaniem przez zwierzęta	Malowanie pędów wierzchołkowych repelentami	oddz. 106 b
4.	Przygotowanie miejsc do odnowień po usunięciu świerka	1) Ręczne przygotowanie gleby, a następnie podsadzenie gatunkami zgodnymi z siedliskiem. W razie konieczności - pielęgnacja powierzchni (ręczne wykaszanie roślinności zielnej). 2) demontaż grodzień.	1) oddz. 101 g;
5.	Koszenie łąk śródleśnych i zapobieganie sukcesji	Optymalnie koszenie raz w roku po 15 sierpnia do końca miesiąca. Skoszoną biomasę pozostawić luźno rozrzuconą na powierzchni.	2) oddz. 101 d. oddz. 122 b, 122 d

¹⁾ Nadleśnictwo Osusznica, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2020-2029.

6.	Monitorowanie owadów powodujących ubytek i obumieranie drzew - montaż pułapek feromonowych	Wybrane miejsca na powierzchni oddziałów	oddz. 107 a, 107 b.
7.	Budowa/remont zastawek i przetamowania - zablokowanie odpływu wody z torfowisk i obszarów leśnych	<p>1) Budowa/remont istniejących zastawek. Przy budowie przyjąć parametry:</p> <p>a) zastawka 1 – utrzymanie wysokości przelewu 1 m, szer. zastawki ok. 5,25 m,</p> <p>b) zastawka 2 - utrzymanie wysokości przelewu 0,6 m, szer. zastawki ok. 4,05 m,</p> <p>c) zastawka 3 - utrzymanie wysokości przelewu 0,75 m, szer. zastawki ok. 4,8 m.</p> <p>Zastawki wykonać z drewna (dąb, modrzew). W celu wzmocnienia konstrukcji użyć narzutu kamiennego.</p> <p>Prace wykonać ręcznie poza okresem lęgowym ptaków tj. pomiędzy 15 sierpnia, a 15 marca.</p> <p>2) wykonanie przetamowania na istniejącym rowie: szer. ok. 1,2 m, dł. ok. 3 m, głębokość ok. 1,6 m ±0,2 m.</p> <p>Przetamowanie wykonać z worków jutowych wolnych od nasion gatunków obcych i nasion roślin uprawnych. Worki wypełnić niezanieczyszczonym piaskiem. Ułożyć na cegietkę w celu stabilizacji i wzmocnienia konstrukcji. Przed ułożeniem worków w rowie wybrać muł i zalegające gałęzie. Prace wykonać ręcznie.</p>	<p>1) zastawka 1 – oddz. 108 a, zastawka 2 - oddz. 108 b, zastawka 3 – oddz. 126 a;</p> <p>2) oddz. 104 f/122 f.</p>
8.	Oznakowanie szlaku pieszego i granicy rezerwatu farbą na drzewach	<p>1) Oznakowanie granicy rezerwatu na drzewach w sposób umożliwiający jej identyfikację (zielona opaska);</p> <p>2) oznakowanie przebiegu szlaku pieszego (czerwone kwadraty o boku 10 cm skierowane kątem ku górze).</p>	<p>1) obrzeża rezerwatu;</p> <p>2) wg przebiegu szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego</p>

9.	Zapewnienie bezpieczeństwa osób poruszających się szlakiem pieszym w rezerwacie	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu – pochylonych i martwych znajdujących się przy drogach udostępnionych dla ruchu pieszego – według potrzeb	Na przebiegu szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego
10.	Montaż tablic urzędowych informujących o formie ochrony – rezerwacie przyrody	Tablice montować według potrzeb	Przy granicy rezerwatu w miejscach umożliwiających ich identyfikację

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat położony jest na Pojezierzu Bytowskim w Nadleśnictwie Osusznica. Obszar charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem rzeźby terenu: liczne zagłębienia wypełnione są osadami torfowymi osiagającymi miąższość do kilkunastu metrów, tam też zlokalizowane są niewielkie, lecz głębokie (7-11 m) oczka dystroficzne; mineralne wyniesienia porośnięte głównie buczynami występujące pomiędzy zagłębieniami osiagają wysokość około 220 m n.p.m. Różnice wysokości względnych w rezerwacie osiagają wartość około 30 m. Zatorfione zagłębienia terenowe, zajmują też brzeziny bagienne. Zaś najlepiej zachowane bory bagienne zlokalizowane są w zachodniej części rezerwatu (w granicach obszaru Natura 2000 Pływające Wyspy pod Rekowem PLH220022).

Zróżnicowana rzeźba terenu, różnorodność ekosystemów, obecność doskonale zachowanych torfowisk z właściwymi dla nich zbiorowiskami roślinnymi i florą, występowanie rzadkich gatunków roślin tworzących liczne populacje, obecność cennych gatunków bezkręgowców i kręgowców, wybitne walory krajobrazowe i znaczna powierzchnia obiektu, powodują, że „Lisia Kępa” jest jednym z najcenniejszych rezerwatów województwa pomorskiego.

W rezerwacie, spore fragmenty drzewostanów zniekształcone są obecnością świerka i miejscami sosny. Działania dążące do przywrócenia drzewostanów zgodnych z potencjalnym siedliskiem zostały zapoczątkowane przez Nadleśnictwo Osusznica jeszcze przed utworzeniem rezerwatu i obejmują stopniową przebudowę drzewostanów. W związku z tym, w ramach działań ochronnych zaplanowano dalszą kontynuację zabiegów w sposób zgodny w trendem ochrony rezerwatu. Szczególnie istotna jest eliminacja roślinności zielnej, stanowiącej konkurencję dla buków posadzonych przez Nadleśnictwo i dalsza eliminacja świerka, a miejscami sosny. Ważnym działaniem jest również przywrócenie optymalnych warunków wodnych dla rozwoju roślinności torfotwórczej występującej w kompleksie leśno-torfowiskowych. W związku z tym zaplanowano działania polegające na budowie/remontie istniejących zastawek oraz budowie przetamowania. Oprócz tego w ramach działań ochronnych przeciwdziała się sukcesji śródleśnych łąk poprzez ich koszenie.

Istotnym jest także oznakowanie granic rezerwatu i szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego. Pozwoli to zarówno na identyfikację granic obszaru, jak i odnalezienie w terenie szlaku pieszego.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków roślin, zwierząt lub grzybów. W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.

Informacja o projekcie zadań ochronnych została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnianym poprzez Ekoportal nr karty 441/2020.